

Judikatūras krājums

VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta paplašinātā sastāvā)

2023. gada 7. jūnijā*

Institucionālās tiesības – Noteikumi par Parlamenta deputātu izdevumiem un piemaksām –
Parlamentārās palīdzības piemaksa – Nepamatoti izmaksāto summu atgūšana –
Saprātīgs termiņš – Pierādīšanas pienākums – Tiesības tikt uzklautam – Personas datu
aizsardzība – Regulas (ES) 2018/1725 9. pants – Civildienesta noteikumu 26. pants

Lietā T-309/21

TC, ko pārstāv *D. Aukštuolytė*, advokāte,

prasītājs,

pret

Eiropas Parlamentu, ko pārstāv *M. Ecker* un *S. Toliušis*, pārstāvji,

atbildētājs,

VISPĀRĒJĀ TIESA (ceturtā palāta paplašinātā sastāvā)

apspriežu laikā šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs *S. Žervazonī* [*S. Gervasoni*], tiesneši *L. Madise* [*L. Madise*], *P. Niuls* [*P. Nihoul*] (referents), *R. Frendo* [*R. Frendo*] un *H. Martins i Peress de Nanklaress* [*J. Martín y Pérez de Nanclares*],

sekretāre: *R. Ūkelīte* [*R. Ūkelytė*], administratore,

ņemot vērā tiesvedības rakstveida daļu,

pēc 2022. gada 30. novembra tiesas sēdes

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – lietuviešu.

Spriedums

- 1 Ar 2021. gada 24. maija prasības pieteikumu prasītājs TC, pamatojoties uz LESD 263. pantu, lūdza atcelt, pirmkārt, Eiropas Parlamenta ģenerālsēdētāja 2021. gada 16. marta lēmumu, ar kuru attiecībā uz viņu ir konstatēts prasījums 78 838,21 EUR, kas nepamatoti samaksāti kā parlamentārās palīdzības izdevumi, un uzdots to atgūt (turpmāk tekstā – “apstrīdētais lēmums”), un, otrkārt, 2021. gada 31. marta debetnotu Nr. 7010000523 (turpmāk tekstā – “debetnota”).

I. Tiesvedības priekšvēsture un fakti pēc prasības celšanas

A. Tiesvedības priekšvēsture

- 2 Prasītājs ir Parlamenta deputāts kopš [konfidenciāli]¹.
- 3 2015. gada 22. maijā Parlaments, pamatojoties uz Eiropas Savienības Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības (turpmāk tekstā – “PDNK”) 5.a pantu, noslēdza ar A (turpmāk tekstā – “RDP”) pilna laika darba līgumu par reģistrētu deputāta palīgu Briselē (Beļģija) par palīdzību prasītājam līdz septītā sasaukuma pilnvaru termiņa beigām.
- 4 Tā kā no 2015. gada decembra RDP darba kvalitāte pasliktinājās, prasītājs 2016. gada 25. februārī lūdza Parlamenta iestādei, kura ir pilnvarota slēgt darba līgumus (turpmāk tekstā – “IPDL”), izbeigt RDP līgumu dažādu iemeslu dēļ – un tas nozīmē uzticības zaudēšanu –, tostarp darba kavējumu bez pamatota iemesla un noteikumu par atļaujām veikt ārējas darbības neievērošanu.
- 5 Saskaņā ar PDNK 139. panta 3.a punktu 2016. gada 31. maijā ar RDP notika samierināšanas sanāksme.
- 6 2016. gada 15. jūnijā tika konstatēts, ka samierināšanas procedūra nav bijusi veiksmīga.
- 7 Ar 2016. gada 24. jūnija vēstuli IPDL paziņoja RDP savu lēmumu izbeigt parlamentārās palīdzības līgumu saskaņā ar PDNK 139. panta 1. punkta d) apakšpunktu savstarpējās uzticēšanās zuduma dēļ, jo viņš nebija ievērojis noteikumus par atļaujām veikt ārējas darbības. Slimības atvaļinājuma dēļ uzteikuma termiņš citastarp tika pagarināts vairākas reizes, tāpēc RDP līgums beidzās tikai 2016. gada 22. novembrī.
- 8 2017. gada 14. aprīlī RDP Vispārējā tiesā cēla prasību atcelt 2016. gada 24. jūnija lēmumu.
- 9 Ar 2019. gada 7. marta spriedumu L/Parlaments (T-59/17, EU:T:2019:140, 35.–45. punkts) Vispārējā tiesa atcēla Parlamenta 2016. gada 24. jūnija lēmumu. Proti, Vispārējā tiesa konstatēja – no lietas materiāliem izriet, ka prasītājam ne tikai bija zināms par RDP ārējām darbībām, bet viņš bija to tiešais iniciators. Līdz ar to Vispārējā tiesa uzskatīja, ka iemesls, ko IPDL bija norādījusi, lai pamatotu lēmumu par līguma izbeigšanu, proti, savstarpējās uzticēšanās zudums, nešķīta ticams. Vispārējā tiesa uzskatīja, ka IPDL tādējādi ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, apmierinot prasītāja lūgumu izbeigt RDP līgumu šī iemesla dēļ. Pēdējais minētais nebija lietas dalībnieks šajā lietā.

¹ Konfidenciālie dati ir aizklāti.

- 10 Saskaņā ar minētā sprieduma 32. punktu ārējās darbības, ko nelikumīgi veica RDP, kā izriet no tā apgalvojumiem, kurus Parlaments neapstrīdēja, bija šādas:
- “pirmkārt, politiska patvēruma pieteikumu iesniegšana Krievijas, Francijas, Šveices un Andoras iestādēs, lai [prasītājam] tiktu dzēsts četru gadu cietumsods, kurš ticis piespriests [konfidenciāli], tostarp apelācijas sūdzības iesniegšana par lēmumu atteikt piešķirt patvērumu [prasītājam], attiecībā uz ko [RDP apgalvoja], ka ir saņēmis [prasītāja] pilnvarojumu;
 - otrkārt, pensionēto vai minimālo algu saņemošo [konfidenciāli] valstspiederīgo iesaistīšana un to pārstāvība kā advokātam strīdos, ko izskatīja [konfidenciāli] tiesas, lai [prasītājs] tiktu raksturots kā “cilvēktiesību aizstāvis” un lai viņa ieslodzīšana kļūtu sarežģītāka;
 - treškārt, [prasītāja] pārstāvība Eiropas ombudā, Apvienoto Nāciju Organizācijas Cilvēktiesību komitejā un Eiropas Cilvēktiesību tiesā lietās, kas attiecas uz [viņu], tostarp saistībā ar, pirmkārt, [konfidenciāli] iestāžu pēc tam, kad [prasītājam] [konfidenciāli] tika piespriests cietumsods, iesniegtā pieteikuma par parlamentārās imunitātes atcelšanu apstrīdēšanu un, otrkārt, pret [prasītāju] ierosinātā kriminālprocesa rezultātā [konfidenciāli] tiesu iestāžu noteiktā mājās aresta apstrīdēšanu.”
- 11 Ar 2020. gada 8. jūnija vēstuli angļu valodā, kas nosūtīta pa elektronisko pastu 2020. gada 30. jūlijā pēc neveiksmīga pirmā paziņojuma 2020. gada 22. jūnijā, un ar 2020. gada 3. septembra vēstuli lietuviešu valodā, kas nosūtīta pa elektronisko pastu 2020. gada 4. septembrī, Parlamenta ģenerālsekretārs informēja prasītāju par nepamatoti izmaksāto summu atgūšanas procedūras uzsākšanu saskaņā ar Parlamenta Prezidija lēmuma (2008. gada 19. maijs un 9. jūlijs) attiecībā uz Eiropas Parlamenta deputātu nolikuma īstenošanas pasākumiem (OV 2009, C 159, 1. lpp., turpmāk tekstā – “NĪP”) 68. pantu, par kopējo summu 78 838,21 EUR saistībā ar RDP prasītājam sniegto parlamentāro palīdzību. Ar šo pašu vēstuli prasītājs atbilstoši NĪP 68. panta 2. punktam tika aicināts divu mēnešu laikā iesniegt apsvērumus un pierādījumus, lai atspēkotu Parlamenta provizoriskos secinājumus par ārējām darbībām, ko RDP ar viņa ziņu un viņa vadībā bija veicis no 2015. gada 22. maija līdz 2016. gada 22. novembrim, un pierādīt, ka šajā laikposmā RDP faktiski bija pildījis reģistrēta deputāta palīga funkcijas.
- 12 2020. gada 3. septembra vēstules pielikumā bija ietverts 2019. gada 7. marta sprieduma lietā L/Parlaments (T-59/17, EU:T:2019:140) kopija un Parlamenta RDP izmaksāto summu aprēķins. Šis aprēķins bija šāds: 2015. gadā – 35 003,84 EUR kā atalgojums un sociālās iemaksas un 1 369,60 EUR kā ceļa izdevumi; 2016. gadā – 42 025,57 EUR kā atalgojums un sociālās iemaksas un 439,20 EUR kā ceļa izdevumi.
- 13 Ar 2020. gada 4. augusta elektroniskā pasta vēstuli prasītājs lūdza Parlamentu viņam nosūtīt:
- RDP personas lietu Parlamentā (visus dokumentus, kas saistīti ar viņa pieņemšanu darbā un darbu), tostarp informāciju par to, cik reižu RDP ir lūgta Parlamenta aizsardzību, un datus par RDP darba vietas apmeklējumu (dati no viņa piekļuves kartes Parlamentam);
 - sarakstes starp Parlamenta pārstāvjiem par RDP darbu kopijas;
 - visus lietas, kurā pasludināts 2019. gada 7. marta spriedums L/Parlaments (T-59/17, EU:T:2019:140), materiālus.

- 14 2020. gada 22. septembrī prasītājs atgādināja Parlamentam par šo lūgumu un turklāt lūdza tam iesniegt viņa un RDP samierināšanas procedūras protokolu lietuviešu valodā, kā arī “visu 2015., 2016. un 2019. gada elektroniskā pasta vēstuļu” kopijas.
- 15 Ar 2020. gada 27. oktobra elektroniskā pasta vēstuli Parlaments nosūtīja prasītājam dažādus dokumentus par RDP līguma izbeigšanu.
- 16 Ar 2020. gada 29. oktobra elektroniskā pasta vēstuli prasītājs nosūtīja Parlamentam savus sākotnējos apsvērumus, kā arī vairākus dokumentus, vienlaikus uzsverot, ka viņš vēl nav saņēmis no Parlamenta detalizētus dokumentus un informāciju par RDP nodarbinātības laikposmu un nav vēl varējis pārbaudīt daļu no viņam 2020. gada 27. oktobra elektroniskā pasta vēstulē sniegtās informācijas. Tādēļ viņš lūdza atļauju papildu informāciju un pierādījumus iesniegt vēlāk.
- 17 Ar 2020. gada 20. novembra elektroniskā pasta vēstuli prasītājs vēlreiz lūdza Parlamentam informāciju, ko viņš bija lūdzis savās 2020. gada 4. augusta un 22. septembra elektroniskā pasta vēstulēs, it īpaši datus par RDP darba vietas apmeklējumu un 2015., 2016. un 2019. gada elektroniskā pasta vēstuļu kopijas.
- 18 Ar 2020. gada 24. novembra elektroniskā pasta vēstuli prasītājs nosūtīja Parlamentam apsvērumus un pierādījumus papildus tiem, kurus tas tam bija nosūtījis 29. oktobrī.
- 19 Ar 2020. gada 27. novembra elektroniskā pasta vēstuli Parlamenta Finanšu ģenerāldirektorāta ģenerāldirektors (turpmāk tekstā – “finanšu ģenerāldirektors”) informēja prasītāju, ka termiņš, kāds viņam bija noteikts apsvērumu un pierādījumu iesniegšanai saistībā ar NĪP 68. pantā paredzēto atgūšanas procedūru, ir beidzies 2020. gada 4. novembrī, bet ja tas vēlas iepazīties ar informāciju par RDP, viņš var vērsties pie divām personām, kuru e-pasta adreses ir norādītas, taču šie pieprasījumi nevar ietekmēt minēto procedūru.
- 20 2020. gada 1. decembrī Parlamentam nosūtītā vēstulē prasītājs apstrīdēja 2020. gada 27. novembra elektroniskā pasta vēstulē ietvertos apgalvojumus. Turklāt viņš nosūtīja dokumentu pieprasījumus šajā elektroniskā pasta vēstulē minētajām personām.
- 21 Ar 2021. gada 8. janvāra vēstuli finanšu ģenerāldirektors nosūtīja prasītājam protokolu par samierināšanas procedūru lietuviešu valodā, bet atteica viņam piekļuvi pārējiem pieprasītajiem dokumentiem.
- 22 Turklāt, vēršot uzmanību uz to, ka prasītājam noteiktais termiņš apsvērumu iesniegšanai beidzās 2020. gada 4. novembrī un viņš nebija lūdzis šo termiņu pagarināt, finanšu ģenerāldirektors viņam piešķīra 15 dienu termiņu papildu apsvērumu iesniegšanai.
- 23 2021. gada 21. janvārī prasītājs iesniedza Parlamentam papildu apsvērumus.
- 24 Apstrīdētajā lēmumā Parlamenta ģenerālsekretārs uzskatīja, ka šī iestāde nepamatoti ir segusi summu 78 838,21 EUR apmērā saistībā ar RDP nodarbināšanu laikposmā no 2015. gada 22. maija līdz 2016. gada 22. novembrim un ka tā ir jāatgūst no prasītāja, piemērojot NĪP 68. panta 1. punktu.
- 25 2021. gada 31. martā finanšu ģenerāldirektors kā deleģētais kredītrikotājs izdeva debetnotu, uzdodot atgūt no prasītāja summu 78 838,21 EUR apmērā un aicināja viņu to samaksāt vēlākais līdz 2021. gada 30. maijam.

26 Tajā pašā datumā finanšu ģenerāldirektors paziņoja prasītājam apstrīdēto lēmumu un debetnotu.

B. Fakti pēc šīs prasības celšanas

27 Pēc pārbaudes, kas veikta šīs tiesvedības kontekstā, izrādījās, ka 2016. gada martā Parlaments bija nolēmis no 2016. gada 1. aprīļa apturēt RDP atalgojuma un ceļa izdevumu samaksu.

28 Līdz ar to 2022. gada 8. novembrī Parlamenta ģenerālsekretārs nolēma atsaukt apstrīdēto lēmumu *ex tunc*, ciktāl tajā attiecībā uz laikposmu no 2016. gada 1. aprīļa līdz 22. novembrim bija uzdots atgūt 27 644,47 EUR kā atalgojumu un sociālās iemaksas un 439,20 EUR – kā ceļa izdevumus, proti, kopējo summu 28 083,67 EUR apmērā (turpmāk tekstā – “2022. gada 8. novembra lēmums”). 2022. gada 15. novembrī tika izdota kredītnota Nr. 7120000068 par tādu pašu summu.

29 2022. gada 15. novembrī finanšu ģenerāldirektors paziņoja prasītājam 2022. gada 8. novembra lēmumu un kredītnotu Nr. 7120000068.

II. Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

30 Prasītāja prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

- atcelt apstrīdēto lēmumu;
- atcelt debetnotu;
- piespriest Parlamentam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus;
- uzklaut B un C kā lieciniekus.

31 Parlamenta prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

- noraidīt prasību kā nepamatotu;
- piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus;
- noraidīt pieteikumu par pierādījumu savākšanas pasākumiem.

32 Ar atsevišķu 2022. gada 16. novembra dokumentu Parlaments, pamatojoties uz Vispārējās tiesas Reglamenta 130. panta 2. punktu, lūdz Vispārējo tiesu:

- atzīt, ka daļa prasības priekšmeta ir zudusi un ka vairs nav jālemj par to apstrīdētā lēmuma daļu, kas tika atsaukta, ciktāl attiecībā uz laikposmu no 2016. gada 1. aprīļa līdz 22. novembrim tika uzskatīts, ka Parlaments ir nepamatoti samaksājis RDP 27 644,47 EUR kā atalgojumu un sociālās iemaksas un 439,20 EUR kā ceļa izdevumus, un ciktāl ir izdots rīkojums atgūt šīs summas;
- nolemt, ka attiecībā uz strīda priekšmeta zudušo daļu katrs lietas dalībnieks sedz savus tiesāšanās izdevumus pats.

33 Pēc Vispārējās tiesas lūguma prasītājs savus apsvērumus par šo prasījumu iesniedza 2022. gada 30. novembra tiesas sēdē.

- 34 2022. gada 22. novembrī prasītājs nosūtīja Vispārējai tiesai B rakstveida liecību, kas bija iegūta tā paša gada 18. novembrī.
- 35 Tiesas sēdē Parlaments apgalvoja, ka šis jaunais pierādījums nav pieņemams, jo pretēji Reglamenta 85. panta 3. punkta prasībām tas tika iesniegts pēc procesuālo rakstu apmaiņas, prasītājam nepamatojot šo novēloto iesniegšanu.

III. Juridiskais pamatojums

A. Par tiesvedības daļēju izbeigšanu

- 36 Kā izriet no šī sprieduma 32. punkta, Parlaments lūdz Vispārējo tiesu konstatēt, ka prasības priekšmets ir zudis un ka vairs nav jālemj par apstrīdētā lēmuma tiesiskumu, ciktāl tas attiecas uz atalgojumu, sociālajām iemaksām un ceļa izdevumiem, kas RDP tika samaksāti laikposmā no 2016. gada 1. aprīļa līdz 22. novembrim par kopējo summu 28 083,67 EUR.
- 37 Tiesas sēdē prasītājs norādīja, ka 2022. gada 8. novembra lēmumā norādītās summas nav pamatotas ne ar vienu apliecināšu dokumentu, un lūdza Vispārējo tiesu lemt par visa apstrīdētā lēmuma tiesiskumu.
- 38 Šajā ziņā jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru strīda priekšmetam, tāpat kā interesei celt prasību, ir jāturpina pastāvēt līdz tiesas nolēmuma pasludināšanai, pretējā gadījumā lieta ir jāizbeidz, un tas nozīmē, ka prasības rezultātam ir jāsniedz labums lietas dalībniekam, kas to ir cēlis (skat. spriedumu, 2007. gada 7. jūnijs, *Wunenburger*/Komisija, C-362/05 P, EU:C:2007:322, 42. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 39 Strīda priekšmets citastarp var zust tad, ja apstrīdētais akts tiek atsaukts vai aizstāts tiesvedības laikā (skat. rīkojumu, 2011. gada 12. janvāris, *Terezakis*/Komisija, T-411/09, EU:T:2011:4, 15. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 40 Šajā lietā 2022. gada 8. novembra lēmuma dēļ ir jāuzskata, ka prasības priekšmets ir zudis, ciktāl tās mērķis ir atcelt apstrīdēto lēmumu un debetnotu, jo ar tiem prasītājam tika uzdots atmaksāt summu 28 083,67 EUR apmērā par atalgojumu, sociālajām iemaksām un ceļa izdevumiem, kas samaksāti RDP laikposmā no 2016. gada 1. aprīļa līdz 22. novembrim.
- 41 Šajā ziņā nav nozīmes tam, ka 2022. gada 8. novembra lēmumā norādītās summas nebija pamatotas ne ar kādiem apliecinājošiem dokumentiem.
- 42 Tādējādi jāuzskata, ka iepriekš aprakstītajā apmērā atcelšanas prasība ir zaudējusi priekšmetu un ka nav nepieciešams lemt par apstrīdētā lēmuma un debetnotas likumību.

B. Par atcelšanas prasības būtību

- 43 Prasītājs izvirza piecus pamatus, kas attiecīgi ir balstīti uz:
- Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 41. panta 1. punktā noteiktā saprātīga termiņa principa pārkāpumu;

- tiesībām tikt uzklausītam, tiesībām piekļūt lietas materiāliem un pienākumu norādīt pamatojumu, kas paredzēti Pamattiesību hartas 41. panta 2. punktā;
 - kļūdu vērtējumā un pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi, jo Parlaments neesot ņēmis vērā informāciju, kuru prasītājs esot sniedzis, atbildot uz 2020. gada 3. septembra vēstuli 2020. gada 29. oktobra un 24. novembra, kā arī 2021. gada 21. janvāra apsvērumos;
 - pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi attiecībā uz atgūstamās summas apmēra noteikšanu;
 - to, ka A.3.–A.21. pielikums, ko viņš ir iesniedzis, pierādot, ka – pretēji tam, kas izrietot no apstrīdētā lēmuma, – RDP esot pildījis savus deputāta palīga pienākumus vismaz līdz 2015. gada 15. decembrim.
- 44 Pirms šo pamatu izskatīšanas ir jāizklāsta noteikumi par parlamentārās palīdzības izdevumu segšanu un šajā ziņā nepamatoti izmaksāto summu atgūšanu.

1. Par noteikumiem par parlamentārās palīdzības izdevumu segšanu un šajā ziņā nepamatoti izmaksāto summu atgūšanu

- 45 NĪP 33. pantā ir paredzēts, ka deputātiem ir tiesības saņemt palīdzību no brīvi izvēlētiem personīgajiem palīgiem.
- 46 Saskaņā ar šo pašu tiesību normu Parlaments sedz faktiskās izmaksas, kādas radušās tikai un vienīgi tādēļ, lai pieņemtu darbā vienu vai vairākus palīgus, izmantojot pakalpojumus atbilstoši NĪP un ņemot vērā, ka sedz tikai tos izdevumus, kas atbilst nepieciešamajai palīdzībai, kura tieši saistīta ar deputāta parlamentāro pilnvaru īstenošanu.
- 47 NĪP 62. pantā ir precizēts, ka saskaņā ar tiem izmaksātie līdzekļi ir paredzēti vienīgi ar deputāta pilnvaru īstenošanu saistītas darbības finansēšanai, un tos nevar izmantot personisku izdevumu segšanai vai politiska rakstura subsīdiju vai dāvinājumu finansēšanai.
- 48 NĪP 68. pantā ir noteikts, ka jebkura summa, kas nepamatoti samaksāta saistībā ar šiem noteikumiem, ir jāatgūst un ka Parlamenta ģenerālsekretārs, iepriekš uzklausījis attiecīgo deputātu, sniedz tam norādījumus par šo summu atgūšanu.
- 49 No NĪP 33. panta, kura saturs ir aprakstīts šī sprieduma 45. un 46. punktā, Vispārējā tiesa secināja, ka parlamentārās palīdzības jēdziena noteikšana neietilpst deputātu rīcības brīvībā (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2021. gada 14. jūlijs, *Rocheftort/Parlaments*, T-171/20, nav publicēts, EU:T:2021:438, 45. punkts, un 2021. gada 8. septembris, *Griesbeck/Parlaments*, T-10/21, nav publicēts, EU:T:2021:542, 39. punkts).
- 50 Vispārējā tiesa uzskata – no tā izriet, ka attiecīgajam deputātam ir jāpierāda, ka palīgi sniedz pakalpojumus Parlamentam (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 8. septembris, *Griesbeck/Komisija*, T-10/21, nav publicēts, EU:T:2021:542, 40. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 51 Gadījumā, kad tiek veikta pārbaude saistībā ar parlamentāro palīdzību, attiecīgajam deputātam ir jāvar pierādīt, ka saņemtās summas ir tikušas izmantotas, lai segtu faktiskās izmaksas, kādas radušās tikai un vienīgi tādēļ, pieņemtu darbā vienu vai vairākus palīgus, kā noteikts NĪP

33. pantā (spriedums, 2021. gada 14. jūlijs, *Rochefort*/Parlaments, T-171/20, nav publicēts, EU:T:2021:438, 47. punkts; skat. arī spriedumu, 2021. gada 8. septembris, *Griesbeck*/Parlaments, T-10/21, nav publicēts, EU:T:2021:542, 41. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 52 Šajā ziņā deputātam citastarp ir jāiesniedz apliecinājoši dokumenti, kas saistīti ar RDP darbībām, un tie jāsiglabā pat tad, ja šajā ziņā no Eiropas Savienības tiesībām neizriet skaidrs pienākums (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2021. gada 14. jūlijs, *Rochefort*/Parlaments, T-171/20, nav publicēts, EU:T:2021:438, 47. punkts, un 2021. gada 8. septembris, *Griesbeck*/Parlaments, T-10/21, nav publicēts, EU:T:2021:542, 41. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 53 Šo Vispārējās tiesas judikatūru ir apstiprinājusi Tiesa, kura norāda, ka deputātiem, kuri lūdz Parlamentam atlīdzināt ar personīgo palīgu pakalpojumiem saistītos izdevumus, ir jāpierāda, ka šie izdevumi ir faktiski radušies un atbilst nepieciešamajai palīdzībai, kura tieši saistīta ar deputāta parlamentāro pilnvaru īstenošanu. Tādējādi šādam deputātam, atbildot uz Parlamenta kompetentās iestādes šajā ziņā iesniegtu lūgumu, ir jāiesniedz visi tā rīcībā esošie pierādījumi par viņa palīga veiktā darba patiesumu, kā arī šī darba saikni ar viņa pilnvaru īstenošanu (šajā nozīmē skat. rīkojumus, 2019. gada 21. marts, *Gollnisch*/Parlaments, C-330/18 P, nav publicēts, EU:C:2019:240, 63., 64. un 88. punkts, un 2019. gada 21. maijs, *Le Pen*/Parlaments, C-525/18 P, nav publicēts, EU:C:2019:435, 37. un 82. punkts un tajos minētā judikatūra).

2. Par pirmo pamatu, kas ir balstīts uz saprātīga termiņa ievērošanas principa pārkāpumu

- 54 Ar pirmo pamatu prasītājs it īpaši norāda, ka, pieņemot apstrīdēto lēmumu, Parlaments ir pārkāpis saprātīga termiņa ievērošanas principu, kas ietverts Pamattiesību hartas 41. panta 1. punktā un nostiprināts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, Euratom) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (OV 2018, L 193, 1. lpp., turpmāk tekstā – “finanšu regula”) 98. panta 2. punktā.
- 55 Šajā lietā saprātīga termiņa pārsniegšana izrietot no tā, ka Parlaments apstrīdēto lēmumu esot balstījis uz informāciju lietā, kurā pasludināts 2019. gada 7. marta spriedums L/Parlaments (T-59/17, EU:T:2019:140), kurā prasības pieteikums tika iesniegts 2017. gada 14. aprīlī. Taču Parlaments par plānoto atgūšanu viņam esot lūdzis sniegt apsvērumus tikai 2020. gada 30. jūlijā vai 3. septembrī, proti, vairāk nekā trīs gadus vēlāk.
- 56 Parlaments apstrīd šo argumentāciju.
- 57 Šajā ziņā jāatgādina, ka Pamattiesību hartas 41. panta 1. punktā ir paredzēts, ka ikvienai personai ir tiesības uz objektīvu, godīgu un saprātīgā termiņā veiktu jautājumu izskatīšanu Savienības iestādēs un struktūrās. Tādējādi šajā tiesību normā ir noteikts saprātīga termiņa ievērošanas princips, kas ir tiesību uz labu pārvaldību neatņemama sastāvdaļa.
- 58 Atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai, ja tiesību normās nav ietverts atbilstošs regulējums, saprātīgs termiņš ir jāievēro visos gadījumos, kad tiesiskās drošības princips vai tiesiskās palāvības aizsardzības princips neļauj Savienības iestādēm un fiziskajām vai juridiskajām personām rīkoties bez jebkāda ierobežojuma laikā, tādējādi it īpaši riskējot, ka tiks apdraudēta radīto tiesisko stāvokļu stabilitāte (spriedums, 2004. gada 5. oktobris, *Eagle* u.c./Komisija, T-144/02, EU:T:2004:290, 57. punkts; skat. arī spriedumu, 2012. gada 12. jūlijs, Komisija/*Nanopoulos*,

T-308/10 P, EU:T:2012:370, 76. punkts un tajā minētā judikatūra). Ja administrācija rikojas termiņā, kas tai ir īpaši noteikts tiesību aktā, nevar pamatoti apgalvot, ka ir pārkāptas prasības, kas izriet no Pamattiesību hartas 41. pantā paredzētajām tiesībām uz lietas izskatīšanu saprātīgā termiņā.

- 59 Jāatgādina, ka tiesiskajā regulējumā, kas bija spēkā pirms šajā lietā piemērojamā tiesiskā regulējuma, proti, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (2012. gada 25. oktobris) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, un par Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 atcelšanu (OV 2012, L 298, 1. lpp.) un Komisijas Deleģētajā regulā (ES) Nr. 1268/2012 (2012. gada 29. oktobris) par Regulas Nr. 966/2012 piemērošanas noteikumiem (OV 2012, L 362, 1. lpp.), nebija tiesību normu, kurās būtu paredzēts termiņš debetnotas nosūtīšanai parādniekam.
- 60 Tādēļ Tiesa 2016. gada 14. jūnija spriedumā *Marchiani*/Parlaments (C-566/14 P, EU:C:2016:437) piemēroja saprātīga termiņa ievērošanas principu, lai novērtētu termiņu debetnotas nosūtīšanai parādniekam.
- 61 Tomēr šī sprieduma rezultātā tiesiskais regulējums tika grozīts, ieviešot noteikumus finanšu regulas 98. panta 2. punkta otrajā daļā, kurā tagad ir paredzēts:
- “Kredītrikotājs nosūta debetnotu uzreiz pēc debitoru parāda summas konstatēšanas un vēlākais piecu gadu laikā, sākot no brīža, kad Savienības iestādei parastos apstākļos bija iespēja pieprasīt parāda apmaksu. Šo termiņu nepiemēro, ja atbildīgais kredītrikotājs konstatē, ka, neraugoties uz Savienības iestādes īstenotajiem centieniem, rīcības aizkavēšanās ir notikusi debitora rīcības dēļ.”
- 62 Tā kā šāda tiesību norma ir tikusi pieņemta, – pretēji tam, ko kļūdaini apgalvo prasītājs, – vairs nav jāatsaucas uz saprātīga termiņa ievērošanas principu, lai novērtētu termiņu, kādā viņam tika nosūtīta debetnota. Savukārt ir jājauc, vai saskaņā ar šo tiesību normu Parlaments debetnotu nosūtīja prasītājam, pirmkārt, uzreiz pēc prasījuma konstatēšanas un, otrkārt, piecu gadu laikā no brīža, kad tas varēja izvirzīt savu prasījumu.
- 63 Attiecībā uz pirmo termiņu jānorāda, ka debetnota prasītājam tika nosūtīta 2021. gada 31. martā, savukārt Parlamenta prasījums apstrīdētajā lēmumā tika konstatēts tā paša gada 16. martā. Šādos apstākļos var uzskatīt, ka debetnota prasītājam tika nosūtīta uzreiz pēc prasījuma konstatēšanas saskaņā ar finanšu regulas 98. panta 2. punkta otro daļu.
- 64 Par otro termiņu ir jānorāda, ka lietas dalībnieki nav vienprātīgi par brīdi, kad Parlaments varēja izvirzīt savu prasījumu finanšu regulas 98. panta 2. punkta otrās daļas izpratnē. Lai gan prasītājs uzskata, ka šis brīdis sakrīt ar to, kad RDP iesniedza prasības pieteikumu tiesvedībā, kurā tika pasludināts 2019. gada 7. marta spriedums L/Parlaments (T-59/17, EU:T:2019:140), proti, 2017. gada 14. aprīlī, Parlaments uzskata, ka tas savu prasījumu varēja izvirzīt tikai no dienas, kad tika pasludināts spriedums šajā lietā, proti, no 2019. gada 7. marta.
- 65 Tā kā debetnota prasītājam tika nosūtīta 2021. gada 31. martā, ir jākonstatē, ka, lai kāds arī būtu finanšu regulas 98. panta 2. punkta otrajā daļā paredzētā termiņa sākums – prasības pieteikuma iesniegšana lietā, kurā tika pasludināts 2019. gada 7. marta spriedums L/Parlaments (T-59/17, EU:T:2019:140), proti, 2017. gada 14. aprīlis, vai šī sprieduma pasludināšana – Parlaments ir ievērojis šajā tiesību normā paredzēto termiņu.
- 66 Prasītāja arguments un līdz ar to pirmais pamats ir jānoraida kā nepamatoti.

3. Par otro pamatu – Pamattiesību hartas 41. panta 2. punktā paredzēto tiesību tikt uzklausītam, tiesību piekļūt lietas materiāliem un pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu

- 67 Prasītājs apgalvo, ka Parlaments ir pārkāpis viņa tiesības tikt uzklausītam un viņa tiesības piekļūt lietas materiāliem, kādas paredzētas Pamattiesību hartas 41. panta 2. punktā, jo tas apstrīdētajā lēmumā ir atsaucies uz 2019. gada 7. marta sprieduma L/Parlaments (T-59/17, EU:T:2019:140) secinājumiem, viņam nepaziņojot pierādījumus, it īpaši RDP 2016. gada 9. maija paziņojumu, kas pamatoja šos secinājumus.
- 68 Prasītājs šajā ziņā uzsver, ka tiesvedībā, kurā pasludināts 2019. gada 7. marta spriedums L/Parlaments (T-59/17, EU:T:2019:140), viņš nav piedalījies ne kā puse, ne kā liecinieks, ka Parlaments nav apstrīdējis minētos pierādījumus Vispārējā tiesā un nav lūdzis viņam par tiem savus apsvērumus.
- 69 Turklāt prasītājs uzskata, ka Parlaments 2021. gada 8. janvāra vēstulē kļūdaini ir atsaucies uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV 2018, L 295, 39. lpp.) 9. pantu, atsaucot piekļuvi viņa pieprasītajiem pierādījumiem. Tiesības uz personas datu aizsardzību neesot absolūtas, un tās būtu jālīdzsvaro ar citām pamattiesībām saskaņā ar samērīguma principu. Šajā lietā viņa tiesības uz informāciju esot pamatotas ar Regulas 2018/1725 21. un 28. apsvērumu, kā arī tās 9. panta 1. un 3. punktu. Tā kā to summu atgūšana, kas samaksātas kā parlamentārās palīdzības izdevumi, ir sabiedrības interešu jautājums, prasītājam varētu būt piekļuve personas datiem, lai novērtētu attiecīgo summu atgūšanas pamatotību un iesniegtu apsvērumus Parlamentam.
- 70 Šajā pašā ziņā prasītājs pirmā pamata ietvaros norāda, ka viņam ir tikusi liegta iespēja iesniegt pierādījumus pret Parlamenta apgalvojumiem. Elektroniskā pasta sarakste ar RDP laikposmā no 2015. gada 22. maija līdz 2016. gada 25. februārim, kura esot ļāvusi sniegt lielāko daļu pierādījumu par darbu, ko tas bija veicis Parlamentam saistībā ar viņa deputāta amatu, esot izdzēsta Parlamenta īstenotās politikas dēļ, un tā principā ierobežo minēto elektroniskā pasta vēstuļu glabāšanu līdz 90 dienām. Papildus tam, ka šī politika 2019. gada maijā esot mainījusies un prasītājs par to nav bijis informēts, viņš uzskata, ka viņam nevar tikt lūgts saglabāt savas elektroniskā pasta vēstules, jo viņš neesot bijis to īpašnieks, kā tas izrietot no Eiropas Savienības Civildienesta noteikumu (turpmāk tekstā – “Civildienesta noteikumi”) 17. panta un 18. panta 1. punkta, kā arī no noteikumiem, kas reglamentē Parlamenta sekretariāta piekļuvi e-pasta sistēmai un tās izmantošanu, kurus Parlamenta ģenerālsēkretārs apstiprināja 2018. gada 19. februārī. Viņš arī uzskata, ka šāda saglabāšana ir konfidencialitātes pienākuma pārkāpums un informācijas drošības pārkāpums.
- 71 Turklāt joprojām saistībā ar pirmo pamatu prasītājs, ņemot vērā Regulas 2018/1725 22. apsvērumu, apšaubā Parlamentā spēkā esošo elektroniskā pasta vēstuļu glabāšanas politiku, jo šī iestāde, īstenojot šo politiku, nav ņēmusi vērā nepieciešamību deputātiem aizstāvēties pret iebildumiem, kas, iespējams, varētu tikt vērsti pret viņiem.
- 72 Parlaments apstrīd šīs argumentācijas pieņemamību un pamatotību.

a) Par prasītāja argumentācijas, ciktāl tā attiecas uz 2021. gada 8. janvāra vēstuli, pieņemamību

- 73 Parlaments apgalvo, ka, ciktāl prasītāja argumentācija attiecas uz 2021. gada 8. janvāra vēstuli, tā ir novēlota. Prasītājs ar savu prasību atcelt apstrīdēto lēmumu un debetnotu nevarot apšaubīt atbildi, ko viņam 2021. gada 8. janvāra vēstulē sniedzis finanšu ģenerāldirektors, jo esot beidzies LESD 263. panta sestajā daļā paredzētais divu mēnešu termiņš.
- 74 Jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru tikai tādi pasākumi, kuri rada juridiski saistošu iedarbību, kas ietekmē prasītāja intereses, būtiski grozot tā tiesisko stāvokli, ir tiesību akti, par kuru atcelšanu var celt prasību LESD 263. panta izpratnē (spriedums, 1981. gada 11. novembris, *IBM/Komisija*, 60/81, EU:C:1981:264, 9. punkts; skat. arī rīkojumu, 2021. gada 16. jūnijs, *Green Power Technologies/Komisija* un kopuzņēmums *ECSEL*, T-533/20, nav publicēts, EU:T:2021:375, 26. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 75 Tiesību akti un lēmumi, kas izstrādājami vairākos posmos, it īpaši iekšējās procedūras beigās, nav nelabvēlīgi un līdz ar to – nav apstrīdami akti, ja vien tie nav pasākumi, kas nosaka iestādes galīgo nostāju pēc šīs procedūras pabeigšanas, izņemot galīgā lēmuma sagatavošanas aktus. Tikai šīs procedūras noslēgumā pieņemtā lēmuma apstrīdēšanas gadījumā prasītājs var pakārtoti atsaukties uz šādiem sagatavojošiem aktiem (spriedums, 1981. gada 11. novembris, *IBM/Komisija*, 60/81, EU:C:1981:264, 10. punkts; skat. arī rīkojumu, 2021. gada 20. janvāris, *ZU/EĀDD*, C-266/20 P, nav publicēts, EU:C:2021:42, 12. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 76 Šajā lietā prasība atcelt tiesību aktu, ņemot vērā daļēju tiesvedības izbeigšanu pirms sprieduma taisīšanas, kas konstatēta šī sprieduma 42. punktā, ir vērsta pret lēmumu, ar kuru Parlamenta ģenerālsekretārs lika atgūt no prasītāja 50 754,54 EUR, un tam sekojošo debetnotu, kas ir atgūšanas procedūras noslēgums un tātad nelabvēlīgi akti, par kuriem ir celta prasība.
- 77 Procedūrā, kurā būtu jāpieņem apstrīdētais lēmums un debetnota, prasītājs lūdza Parlamentu, kā tas norādīts šī sprieduma 13., 14. un 17. punktā, iesniegt dokumentus, kurus tas uzskatīja par nepieciešamiem, lai pierādītu, ka RDP patiešām ir pildījis akreditēta deputāta palīga pienākumus laikposmā no 2015. gada 22. maija līdz 2016. gada 22. novembrim.
- 78 Šādos apstākļos atbilde uz šo lūgumu, kas ietverta 2021. gada 8. janvāra vēstulē, iekļaujas nepamatoti izmaksāto summu atgūšanas procedūrā un varēja ietekmēt minētās procedūras iznākumu.
- 79 Līdz ar to saskaņā ar šī sprieduma 75. punktā minēto judikatūru prasītājs šajā prasībā var norādīt uz pārkāpumiem, kuri, viņaprāt, skar 2021. gada 8. janvāra vēstuli.
- 80 Tātad ir jāuzskata, ka prasītāja argumentācija par 2021. gada 8. janvāra vēstuli ir pieņemama.

b) Par prasītāja argumentācijas pamatotību

- 81 Atbilstoši Pamattiesību hartas 41. panta 2. punkta a) apakšpunktam tiesības uz labu pārvaldību ietver ikvienas personas tiesības tikt uzklausītai, pirms attiecībā uz to tiek veikts individuāls pasākums, kas to ietekmē nelabvēlīgi.

- 82 Saskaņā ar NĪP nepamatoti izmaksāto summu atgūšanas procedūru kontekstā tiesības tikt uzklausiņam ir īpaši garantētas minēto pasākumu 68. panta 2. punktā, kurā noteikts, ka attiecīgais deputāts tiek uzklausiņs pirms jebkāda lēmuma pieņemšanas šajā jautājumā.
- 83 Atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai tiesības tikt uzklausiņtai garantē ikvienai personai iespēju administratīvajā procesā un pirms ikviena lēmuma pieņemšanas, kas var nelabvēlīgi ietekmēt tās intereses, lietderīgi un efektīvi izteikt savu viedokli (skat. spriedumu, 2019. gada 4. aprīlis, OZ/EIB, C-558/17 P, EU:C:2019:289, 53. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 84 Lai noteiktu, vai šajā lietā minētie noteikumi ir ievēroti, ir jāizvērtē lietas dalībnieku veiktie pasākumi procedūrā, kuras noslēgumā tika pieņemts apstrīdētais lēmums un debetnota.
- 85 Šajā lietā ar 2020. gada 3. septembra vēstuli Parlamenta ģenerālsekretārs, izklāstījis elementus, kas pamato attiecīgās atgūšanas procedūras sākšanu, aicināja prasītāju pierādīt, ka RDP ir pildījis akreditēta deputāta palīga pienākumus laikposmā no 2015. gada 22. maija līdz 2016. gada 22. novembrim.
- 86 Tomēr šajā datumā prasītāja rīcībā vairs nebija elektroniskā pasta sarakstes ar RDP laikposmā no 2015. gada 22. maija līdz 2016. gada 25. februārim, kas varētu sniegt Parlamenta ģenerālsekretāra pieprasīto pierādījumu būtiskāko daļu. Proti, šī sarakste tika izdzēsta Parlamenta elektroniskā pasta vēstuļu glabāšanas politikas dēļ. Saskaņā ar šo politiku elektroniskā pasta vēstules mapēs *Inbox, Sent Items, Deleted Items, Junk E-mail* un *Drafts* pēc 90 dienām principā tiek dzēstas.
- 87 Lai varētu iesniegt pieprasītos pierādījumus, prasītājs 2020. gada 4. augusta, 22. septembra un 20. novembra elektroniskā pasta vēstulēs lūdza Parlamentu nosūtīt viņam dažādus dokumentus:
- viņa un RDP samierināšanas procedūras protokolu lietuviešu valodā;
 - “visu 2015., 2016. un 2019. gada elektroniskā pasta vēstuļu” kopijas;
 - viņa sarakstes ar Parlamenta pārstāvjiem par RDP darbu kopiju;
 - visus lietas, kurā tika pasludināts 2019. gada 7. marta spriedums L/Parlaments (T-59/17, EU:T:2019:140), lietas materiālus;
 - RDP personas lietu Parlamentā (visus dokumentus, kas saistīti ar viņa pieņemšanu darbā un darbu), tostarp informāciju par to cik reizi RDP ir lūgta Parlamenta aizsardzību, un datus par viņa klātbūtni Parlamentā, kurus var iegūt no viņa piekļuves kartes Parlamentam (skat. šī sprieduma 13., 14. un 17. punktu).
- 88 Parlaments apmierināja pirmo lūgumu, un attiecīgā protokola kopija tika nosūtīta prasītājam. Savukārt pieteikumi attiecībā uz citām dokumentu kategorijām tika noraidīti, izņemot dokumentus par RDP līguma izbeigšanu, kas tika sniegti 2020. gada 27. oktobra elektroniskā pasta vēstulē (skat. šī sprieduma 15. punktu). Kā izriet no lietas materiāliem, atteikums tika izteikts 2021. gada 8. janvārī, proti, piecus mēnešus pēc prasītāja pirmā pieteikuma.
- 89 Šajā ziņā jānorāda, ka saskaņā ar šī sprieduma 49.–53. punktā atgādinātajiem pierādīšanas noteikumiem gadījumā, ja pastāv šaubas par parlamentārās palīdzības izdevumu, kas samaksāti RDP, pareizu izmantošanu, Parlamenta deputātam ir jāpierāda, ka šis RDP viņa labā ir strādājis saistībā ar viņa parlamentāro pilnvaru īstenošanu visā laikposmā, kurā šie izdevumi tika segti.

90 Ja deputāts tiek aicināts iesniegt šādus pierādījumus, viņam noteiktajā termiņā ir jāpaziņo Parlamentam tā rīcībā esošā informācija. Ja citi apstākļi šķiet atbilstoši, tas var lūgt tos paziņot Savienības iestādēm, struktūrām un aģentūrām, kuru rīcībā tie ir, pamatojoties uz tiesībām tikt uzklautam, ja tie attiecas uz informāciju, kas nepieciešama, lai ļautu deputātam lietderīgi un efektīvi paust savus apsvērumus par plānoto atgūšanas pasākumu. Parlaments, kad tas saņem šādu lūgumu, nevar atteikties sniegt pieprasītos datus, nepārkāpjot tiesības tikt uzklautam, ja vien šī atteikuma dēļ tas neatsaucas uz iemesliem, kas var tikt uzskatīti par pamatotiem, ņemot vērā, pirmkārt, lietas apstākļus un, otrkārt, piemērojamos noteikumus.

91 Tāpēc ir jājautā, vai šajā lietā Parlamenta 2021. gada 8. janvāra vēstulē norādītie iemesli nepaziņot prasītāja pieprasītos datus ir pamatoti.

1) Par Parlamenta izvirzītajiem iemesliem, lai noraidītu prasītāja lūgumu nosūtīt “visas 2015., 2016. un 2019. gada elektroniskā pasta vēstules” un viņa saraksti ar Parlamenta kompetentajiem dienestiem par RDP darbu

92 Kā izriet no šī sprieduma 88. punkta, Parlaments noraidīja prasītāja pieteikumu saņemt “visas 2015., 2016. un 2019. gada elektroniskā pasta vēstules”, kā arī viņa saraksti ar Parlamenta kompetentajiem dienestiem par RDP darbu, jo atbilstoši Parlamenta politikai elektroniskā pasta vēstules tiek glabātas 90 dienas un, izņēmuma kārtā, vienu gadu. Parlaments piebilda, ka pēc 2019. gada datētās elektroniskā pasta vēstules varētu nosūtīt, taču tās nav būtiskas, jo neattiecas uz laikposmu, kurā RDP esot strādājis prasītāja labā.

93 Šajā ziņā jāatgādina, ka katra iestāde savu darbu organizē, ievērojot tai piemērojamos noteikumus, ko tā var izstrādāt pati. Šajā lietā Parlaments, pretēji tam, ko apgalvo prasītājs, varēja ierobežot deputātu elektroniskā pasta vēstuļu glabāšanas laikposmu, ļaujot viņiem tās saglabāt personas lietās. Tomēr ir jānosaka, vai šajā lietā šī politika tika īstenota tādā veidā, kas nodrošina tiesību tikt uzklautam ievērošanu, kuras, kā tās definētas šī sprieduma 83. punktā, Savienības iestādēm ir jāievēro visās situācijās, kad tās plāno pieņemt aktu, kas var būt nelabvēlīgs, ja ir izpildīti to piemērošanai paredzētie nosacījumi saskaņā ar Pamattiesību hartas 41. pantu.

94 Jāatgādina, ka šajā lietā:

- RDP tika pieņemts darbā 2015. gada 22. maijā;
- tā paša gada decembrī prasītājs konstatēja RDP darba kvalitātes pasliktināšanos;
- 2016. gada 25. februārī prasītājs lūdza Parlamentu uzsākt RDP atļaušanas procedūru, pamatojoties it īpaši uz to, ka tas nav ievērojis noteikumus par atļaujām veikt ārējas darbības un kavējis darbu bez pamatota iemesla;
- 2016. gada 24. jūnijā Parlaments paziņoja RDP par savu lēmumu izbeigt viņa līgumu savstarpējās uzticēšanās zuduma dēļ, jo viņš neesot ievērojis noteikumus par atļaujām veikt ārējas darbības;
- 2017. gada 14. aprīlī RDP Vispārējā tiesā cēla prasību atcelt atļaušanas lēmumu;
- 2020. gada 8. jūnijā un pēc tam 3. septembrī Parlaments informēja prasītāju par RDP izmaksāto summu atgūšanas procedūras sākšanu.

- 95 No šīs hronoloģijas izriet, ka kopš 2016. gada sākuma Parlaments zināja par konflikta situāciju starp prasītāju un RDP saistībā ar to, ka viņš veica – vai neveica – savu darbību prasītāja labā, ievērojot noteikumus, kas reglamentē parlamentāro palīdzību. Līdz ar to no šī brīža šādā situācijā, vēl jo vairāk tāpēc, ka runa bija par Savienības publiskajiem līdzekļiem, bija nepieciešams, lai Parlaments nodrošinātu elektroniskā pasta vēstuļu saglabāšanu, kas varētu pierādīt precīzu RDP darbību raksturu atlaišanas procedūras norises laikā un, ja tā būtu saistīta ar citām tiesvedībām vai administratīvām procedūrām, piemēram, atgūšanas procedūru, tik ilgi, kamēr šīs citas procedūras vēl nav pabeigtas.
- 96 Šajā ziņā jānorāda, ka 2021. gada 8. janvāra vēstulē finanšu ģenerāldirektors norādīja prasītājam, ka Parlamentam ir iespēja izņēmuma kārtā atgūt elektroniskā pasta vēstules par vienu gadu.
- 97 Turklāt 2018. gada 19. februārī apstiprināto noteikumu par Parlamenta sekretariāta piekļuvi elektroniskās ziņapmaiņas sistēmai un tās izmantošanu 5. pantā ir paredzēts, ka Parlamenta ierēdņa vai darbinieka dienesta attiecību izbeigšanas gadījumā viņu elektroniskā pasta vēstuļu glabāšanas termiņš var būt ilgāks par trim mēnešiem, ja uz tām attiecas “administratīvā izmeklēšana, sūdzība vai tiesvedība”.
- 98 Parlaments uzskata, ka Parlamenta deputātiem un darbiniekiem savas elektroniskā pasta vēstules ir jāsaglabā arī pēc šī termiņa beigām. Šim nolūkam parlamentā nodarbinātie tiek aicināti paši izveidot personīgās mapes, kas ļauj arhivēt to elektroniskā pasta vēstules uz nenoteiktu laiku. Parlaments norāda, ka par šo uzaicinājumu parlamenta deputātiem un darbiniekiem tika nosūtīti trīs paziņojumi, pirmais – 2014. gada 14. jūnijā, otrais – 2014. gada 13. oktobrī un trešais – 2015. gada 30. martā. Neraugoties uz šiem paziņojumiem, prasītājs neesot pats arhivējis savas elektroniskā pasta vēstules.
- 99 Šim Parlamenta argumentam nevar piekrist.
- 100 Iespēja pašam veikt arhivēšanu nevar atbrīvot Parlamentu no pienākuma nodrošināt jebkuras attiecīgās elektroniskā pasta vēstules glabāšanu, lai konstatētu, ka saskaņā ar iestādes izstrādātajiem noteikumiem RDP savu darbību faktiski ir veicis vienīgi Parlamenta deputāta, pie kura viņš bija norīkots, labā tiešā saistībā ar viņa parlamentāro pilnvaru izmantošanu.
- 101 Šī iespēja nevar arī atbrīvot Parlamentu no pienākuma nosūtīt šādi saglabātās elektroniskā pasta vēstules, ja, piemērojot tiesības tikt uzklautam, kurām Savienības tiesību sistēmā ir fundamentāls raksturs, to lūdz attiecīgais Parlamenta deputāts, pret ko, kā tas ir šajā lietā, ir uzsākta atgūšanas procedūra par parlamentārās palīdzības līdzekļu nelikumīgu izmantošanu.
- 102 Turklāt, atbildot prasītājam, kurš būtībā apgalvo, ka viņš par Parlamenta elektroniskā pasta vēstuļu glabāšanas politiku tika informēts tikai 2021. gada 8. janvārī, Parlamentam nav izdevies pierādīt, ka šī sprieduma 98. punktā minētie paziņojumi ir tikuši darīti zināmi prasītājam. Tādējādi Inovācijas un tehnoloģiskā atbalsta ģenerāldirektorāta (ĢD) 2014. gada 14. jūnija paziņojums tika adresēts “jaunpienācējiem”, kuru vidū prasītājs šajā datumā neietilpa, jo, kā izriet no šī sprieduma 2. punkta, viņš bija deputāts kopš [konfidenciali]. “Inovāciju un tehnoloģiskā atbalsta” ĢD 2014. gada 13. oktobra paziņojumu bija nosūtījis sev pašam, tāpēc Parlaments, kuram par to tika uzdots jautājums saistībā ar procesa organizatorisko pasākumu, nevarēja iesniegt tā adresātu sarakstu. Tas pats attiecas uz 2015. gada 30. marta paziņojumu, kā avots savukārt ir deputātu *ITEC Service Desk*.

103 Attiecībā uz prasītāja saraksti ar Parlamenta kompetentajiem dienestiem par RDP darbu, kas neesot atrodama elektroniskā pasta vēstulēs, ir jākonstatē, ka 2021. gada 8. janvāra vēstulē Parlaments nav norādījis nevienu iemeslu, kas ļautu konkrēti pamatot atteikumu to nosūtīt prasītājam.

104 Šo iemeslu dēļ nevar uzskatīt, ka ir pamatoti Parlamenta norādītie iemesli, lai noraidītu prasītāja lūgumu nosūtīt “visas 2015., 2016. un 2019. gada elektroniskā pasta vēstules” un viņa saraksti ar Parlamenta kompetentajiem dienestiem par RDP darbu.

2) Par Parlamenta izvirzītajiem iemesliem, lai noraidītu prasītāja pieteikumu par RDP “personas lietu” (visiem dokumentiem, kas saistīti ar viņa pieņemšanu darbā un darbu), tostarp informāciju par to, cik reizi viņam ir lūgta Parlamenta aizsardzība, un viņa darba apmeklējuma datiem, kurus var iegūt no viņa piekļuves kartes Parlamentam

105 2021. gada 8. janvāra vēstulē Parlaments atteicās nosūtīt prasītājam RDP “personas lietu” (visus dokumentus, kas saistīti ar viņa pieņemšanu darbā un darbu), tostarp informāciju par to, cik reizi viņam bija lūgta Parlamenta aizsardzība, un viņa darba apmeklējuma datus, kurus var iegūt no viņa piekļuves kartes Parlamentam, pamatojoties uz to, ka šo datu nosūtīšana bija pretrunā, pirmkārt, Regulai 2018/1725 un, otrkārt, Civildienesta noteikumu 26. pantam.

106 Attiecībā uz informāciju par Drošības un drošuma ģenerāldirektorātu (ĢD) finanšu ģenerāldirektors turklāt norādīja prasītājam, ka Parlamenta drošības darbinieku iejaukšanās netiek oficiāli reģistrēta un ka piekļuves caurlaides dati tiek saglabāti ne ilgāk kā četrus mēnešus.

i) Par iemeslu, kas attiecas uz Regulu 2018/1725

107 2021. gada 8. janvāra vēstulē Parlaments norādīja, ka prasītāja pieprasītie dati ir personas dati Regulas 2018/1725 izpratnē un ka prasītājs nav apgalvojis, ka tie ir nepieciešami, lai izpildītu uzdevumu, ko veic sabiedrības interesēs vai īstenojot oficiālas pilnvaras, vai arī lai sasniegtu sabiedrības interešu mērķi, kā tas ir atļauts minētās regulas 9. pantā.

108 Iebildumu rakstā Parlaments piebilst, ka, lai gan prasītājs ir lūdzis piekļuvi RDP “personas lietai”, tas tika darīts tāpēc, lai izvairītos no parlamentārās palīdzības izdevumu atlīdzināšanas, kas no viņa varētu tikt piedzīti atgūšanas procedūras beigās un tāad – lai aizstāvētu savas personīgās intereses. Šādos apstākļos Parlaments uzskata, ka prasītājs nevar atsaukties uz sabiedrības interesēm Regulas 2018/1725 9. panta izpratnē.

109 Šajā ziņā jānorāda, ka saskaņā ar Regulas 2018/1725 9. panta 1. punktu:

“1. Neskarot 4., 5., 6. un 10. pantu, personas datus saņēmējiem, kas nav Savienības iestādes un struktūras un kas veic uzņēmējdarbību Savienībā, nosūta tikai tad, ja:

a) saņēmējs konstatē, ka dati ir vajadzīgi, lai izpildītu uzdevumu, ko veic sabiedrības interesēs vai īstenojot saņēmējam likumīgi piešķirtās oficiālas pilnvaras;

b) saņēmējs konstatē, ka nosūtīšana ir vajadzīga konkrētam mērķim sabiedrības interesēs, un pārzinis, ja ir kāds iemesls uzskatīt, ka varētu tikt kaitēts datu subjekta likumīgajām interesēm, apliecināmi izvērtē dažādās konkurējošās intereses un pēc tam nosaka, ka personas datu pārsūtīšana ir samērīga ar minēto konkrēto mērķi.

[..]”

- 110 Ir taisnība, ka, tā kā prasītāja pieprasītie dati ir jāizmanto viņa aizstāvībai atgūšanas procedūrā, tos nevar uzskatīt par tādiem, kas ir “vajadzīgi, lai izpildītu uzdevumu, ko veic sabiedrības interesēs vai īstenojot adresātam likumīgi piešķirtās oficiālās pilnvaras” Regulas 2018/1725 9. panta 1. punkta a) apakšpunkta izpratnē.
- 111 Šī paša iemesla dēļ nevar uzskatīt, ka minēto datu nosūtīšana prasītājam atbilstu “konkrētam mērķim sabiedrības interesēs” Regulas 2018/1725 9. panta 1. punkta b) apakšpunkta izpratnē.
- 112 Tomēr no lietas materiāliem izriet, ka lūgums sniegt apsvērumus, ko Parlaments 2020. gada 3. septembrī nosūtīja prasītājam, lai viņš varētu īstenot savas tiesības tikt uzklautam, šajā lietā ir balstīts uz šīs iestādes rīcībā esošo informāciju, kura attiecīgā gadījumā nebija zināma prasītājam, vai uz informāciju, kura prasītājam bija zināma, kad viņš bija RDP tiešais priekšnieks, bet kuras vairs nav viņa rīcībā.
- 113 Ņemot vērā nozīmi, kāda Savienības tiesību sistēmā ir atzīta tiesībām tikt uzklautam, apstākļi, ka šāda informācija var atrasties RDP “personas lietā”, pats par sevi nevar būt šķērslis šīs informācijas paziņošanai prasītājam, lai viņš varētu lietderīgi un efektīvi formulēt savus apsvērumus, īstenojot minētās tiesības, kā tas ir prasīts judikatūrā.
- 114 Proti, tiesības uz personas datu aizsardzību nav absolūtas tiesības, bet ir jāaplūko kopsakarā ar to funkciju sabiedrībā un šajā ziņā ir jālīdzsvaro ar citām pamattiesībām saistībā ar procedūru, kas katrai no iesaistītajām tiesībām piešķir vietu, kāda tām, ņemot vērā lietas faktus, ir Savienības tiesību sistēmā saskaņā ar samērīguma principu.
- 115 Nepieciešamību nodrošināt šādu līdzsvaru starp tiesībām uz personas datu aizsardzību un citām pamattiesībām, kas atzītas šajā tiesību sistēmā, Savienības likumdevējs ir uzsvēris Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV 2016, L 119, 1. lpp.) 4. apsvērumā.
- 116 Regula 2018/1725 ir “ekvivalenta” Regulai 2016/679 attiecībā uz personas datu aizsardzību Savienības iestādēs un struktūrās (skat. Regulas 2018/1725 5. apsvērumu).
- 117 Šādā kontekstā nevar atzīt, ka Parlaments var aicināt prasītāju lietderīgi un efektīvi izteikties par informāciju, kas attiecīgā gadījumā ir ietverta RDP lietas materiālos, nedodot viņam piekļuvi šai informācijai, pēc tam, kad ir līdzsvarotas, pirmkārt, RDP intereses, lai viņa dati netiktu nodoti trešajām personām, un, otrkārt, prasītāja interese iesniegt savus apsvērumus lietderīgi un efektīvi pret viņu uzsāktajā atgūšanas procedūrā.
- 118 Jākonstatē, ka šajā lietā Parlaments nav šādi rīkojies.

ii) Par pamatu, kas attiecas uz Civildienesta noteikumu 26. pantu

- 119 Parlaments 2021. gada 8. janvāra vēstulē apgalvoja, ka RDP “personas lieta” ir konfidenciāla un to nevar nosūtīt saskaņā ar Civildienesta noteikumu 26. pantu.

- 120 Šajā ziņā jānorāda, ka šī tiesību norma, kas pēc analogijas ir piemērojama deputātu palīgiem saskaņā ar PDNK 127. pantu, atbilstoši tās formulējumam attiecas tikai uz ierēdņu un darbinieku “personas lietām”, kuras ietver “visus dokumentus, kas attiecas uz [viņu] administratīvo statusu, un visus ziņojumus, kas attiecas uz [viņu] spējām, efektivitāti vai rīcību”, kā arī “[ierēdņu vai darbinieku] atsauksmes par minētajiem dokumentiem”.
- 121 Tomēr ir jākonstatē, ka pret prasītāju, kurš turklāt ir dažu attiecīgo dokumentu autors kā RDP tiešais priekšnieks, nevar atsaukties uz attiecīgo dokumentu konfidencialitāti, ciktāl tas nepieciešams, lai prasītājs varētu īstenot savas tiesības tikt uzklausītam.
- 122 Šajā gadījumā, pamatojoties uz Civildienesta noteikumu 26. pantu, Parlaments kļūdaini nav ņēmis vērā prasītāja interesi piekļūt noteiktiem RDP personas lietas dokumentiem, lai sniegtu savus apsvērumus pret viņu uzsāktajā atgūšanas procedūrā.

iii) Par īpašu iemeslu, kas saistīts ar Drošības un drošuma ĢD rīcībā esošo informāciju

- 123 Par pamatojumu attiecībā uz datiem par RDP piekļuves karti – tas norādīts šī sprieduma 106. punktā – ir jāpiebilst, ka šī sprieduma 100. un 101. punktā izklāstītajiem iemesliem līdzīgu iemeslu dēļ Parlamentam bija jāveic nepieciešamie pasākumi, lai Drošības un drošuma ĢD saglabātu šos datus ilgāk nekā četrus mēnešus, jo par RDP atlaišanu tika uzsākta tiesvedība un pret deputātu, kura vajadzībām Parlaments bija pieņēmis darbā šo RDP, tika uzsākta parlamentārās palīdzības izdevumu atgūšanas procedūra.
- 124 Šo iemeslu dēļ nevar uzskatīt, ka ir pamatoti Parlamenta norādītie iemesli, lai noraidītu prasītāja pieteikumu par RDP “personas lietu” (visi dokumenti, kas saistīti ar viņa pieņemšanu darbā un darbu), tostarp informāciju par to, cik reizi viņam ir lūgta Parlamenta aizsardzība, un viņa darba apmeklējuma datus, kurus var iegūt no viņa piekļuves kartes Parlamentam.

3) Par Parlamenta izvirzītajiem iemesliem noraidīt prasītāja lūgumu par lietas materiāliem lietā, kurā pasludināts 2019. gada 7. marta spriedums L/Parlaments (T-59/17)

- 125 2021. gada 8. janvāra vēstulē Parlaments noraidīja prasītāja lūgumu par lietas materiāliem lietā, kurā tika pasludināts 2019. gada 7. marta spriedums L/Parlaments (T-59/17, EU:T:2019:140), pamatojoties uz to, ka tas esot pretrunā Regulas 2018/1725 9. pantam un ka tiesvedībā Vispārējā tiesā RDP ir ticis anonimizēts.
- 126 Attiecībā uz iemeslu saistībā ar Regulas 2018/1725 9. pantu ir jānorāda uz šī sprieduma 112.–118. punktu.
- 127 Par to, ka Vispārējā tiesa ir anonimizējusi RDP tiesvedībā, kurā tika pasludināts 2019. gada 7. marta spriedums L/Parlaments (T-59/17, EU:T:2019:140), ir jāatgādina, ka saskaņā ar Reglamenta 66. pantu anonimizēšanas mērķis ir neminēt lietas dalībnieka uzvārdu vai citu attiecīgajā tiesvedībā minēto personu uzvārdus vai arī citus datus ar lietu saistītajos dokumentos, kas ir pieejami sabiedrībai.
- 128 Savukārt Vispārējās tiesas piešķirtā anonimitāte neattiecas uz tās informācijas konfidencialitāti, kas pievienota lietas materiāliem ārpus šīs procedūras attiecībās starp lietas dalībniekiem un trešajām personām.

129 Līdz ar to, pretēji tam, ko Parlaments apgalvoja savā 2021. gada 8. janvāra vēstulē, ar Vispārējās tiesas lēmumu par anonimitāti Parlamentam nebija aizliegts nosūtīt prasītājam dokumentus, kas tikuši iesniegti tiesvedībā, kurā pasludināts 2019. gada 7. marta spriedums L/Parlaments (T-59/17, EU:T:2019:140), kuriem varēja būt nozīme prasītāja tiesību tikt uzklausītam īstenošanā.

c) Noslēgums

130 Noslēgumā jāuzskata, ka iepriekš izklāstīto iemeslu dēļ Parlamenta 2021. gada 8. janvāra vēstulē norādītie iemesli nebija pamatoti vai bija nepietiekami.

131 Tā kā Parlaments nav pareizi pamatojis savu atteikumu izsniegt prasītājam dokumentus, kurus tas bija pieprasījis un kuri tam varēja ļaut lietderīgi un efektīvi īstenot Pamattiesību hartas 41. panta 2. punkta a) apakšpunktā garantētās tiesības tikt uzklausītam 2020. gada 3. septembrī uzsāktajā atgūšanas procedūrā par summām, kas tika samaksātas kā parlamentārās palīdzības izdevumi, nevar izslēgt, ka prasītājam bija liegta iespēja labāk nodrošināt savu aizstāvību, un tas nenovēršami ietekmēja apstrīdētā lēmuma saturu (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2019. gada 16. janvāris, Komisija/*United Parcel Service*, C-265/17 P, EU:C:2019:23, 56. punkts; 2019. gada 4. aprīlis, OZ/EIB, C-558/17 P, EU:C:2019:289, 77. un 78. punkts, un 2020. gada 25. jūnijs, HF/Parlaments, C-570/18 P, EU:C:2020:490, 73. punkts).

132 Šādos apstākļos otrais pamats, ciktāl tas attiecas uz tiesību tikt uzklausītam pārkāpumu, ir jāapmierina.

133 Tātad apstrīdētais lēmums un debetnota ir jāatceļ, ciktāl tie attiecas uz atalgojumu, sociālajām iemaksām un ceļa izdevumiem, kas saistīti ar deputāta palīga darbu laikposmā no 2015. gada 22. maija līdz 2016. gada 31. martam, un nav jāizvērtē pārējie otrajā pamatā izvirzītie argumenti, trešais līdz piektais pamats, kā arī pierādījumu, ko prasītājs iesniedzis 2022. gada 22. novembrī, un viņa pieteikuma par pierādījumu savākšanas pasākumiem pieņemamība.

IV. Par tiesāšanās izdevumiem

134 Atbilstoši Reglamenta 134. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram nolēmums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram nolēmums ir labvēlīgs. Turklāt atbilstoši Reglamenta 137. pantam, ja tiesvedību lietā izbeidz pirms sprieduma taisīšanas, Vispārējā tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem pēc saviem ieskatiem.

135 Šajā lietā ir jānolemj, ka saskaņā ar prasītāja prasījumiem un ņemot vērā apsvērumus, kuru dēļ Vispārējā tiesa ir nolēmusi daļēji izbeigt tiesvedību pirms sprieduma taisīšanas, Parlaments atlīdzina visus tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (ceturtā palāta paplašinātā sastāvā)

nosprīež:

- 1) Izbeigt tiesvedību par atcelšanas prasību, ciktāl tā vērsta, pirmkārt, pret Eiropas Parlamenta ģenerāļsekretāra 2021. gada 16. marta lēmumu, ar ko attiecībā pret TC konstatēts parāds, kura apmērs atbilst summai, kas nepamatoti izmaksāta kā parlamentārās palīdzības izdevumi, un uzdots to atgūt, un, otrkārt, pret 2021. gada 31. marta debetnotu Nr. 7010000523, ciktāl tie abi attiecas uz atalgojumu, sociālajām iemaksām un ceļa izdevumiem 28 083,67 EUR apmērā saistībā ar A nodarbinātību laikposmā no 2016. gada 1. aprīļa līdz 22. septembrim.
- 2) Atcelt iepriekš minēto Parlamenta ģenerāļsekretāra 2021. gada 16. marta lēmumu un 2021. gada 31. marta debetnotu Nr. 7010000523, ciktāl tajos uzdots atgūt no TC atalgojumu, sociālās iemaksas un ceļa izdevumus 50 754,54 EUR apmērā saistībā ar A nodarbinātību laikposmā no 2015. gada 22. maija līdz 2016. gada 31. martam.
- 3) Parlaments atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

Gervasoni

Madise

Nihoul

Frendo

Martín y Pérez de Nanclares

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2023. gada 7. jūnijā.

[Paraksti]